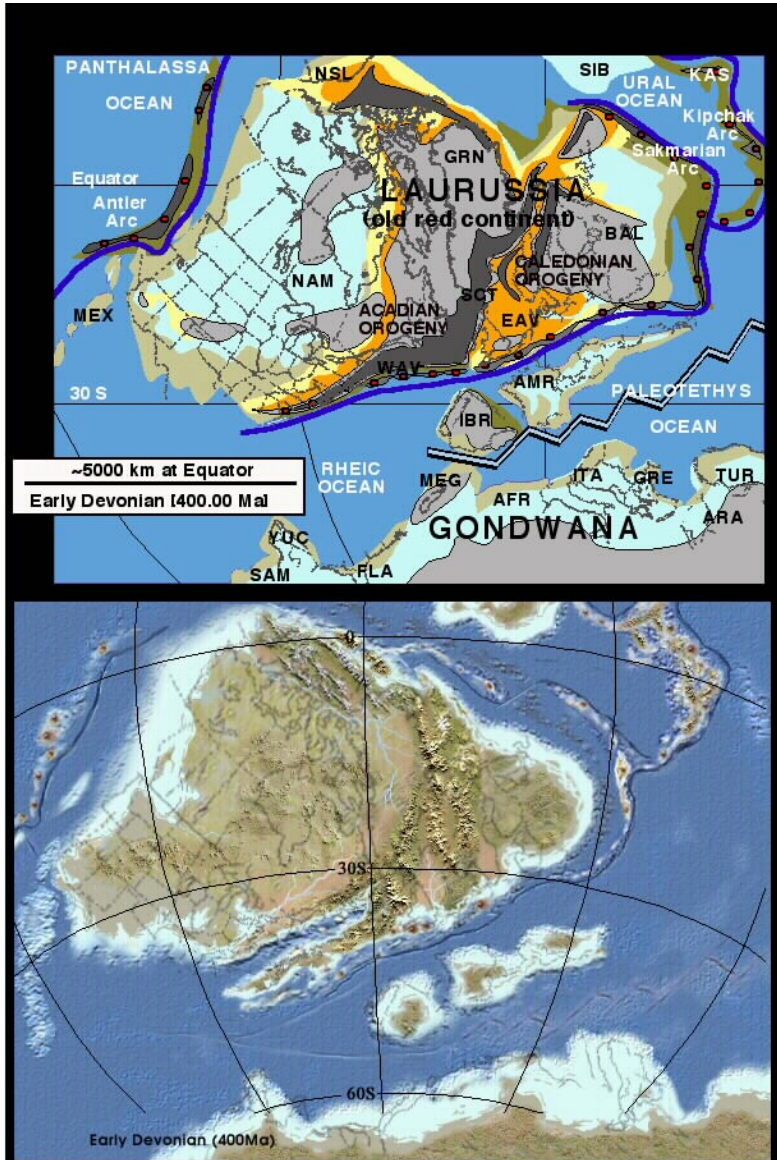

Spodní paleozoikum na Českém masivu

In Ordovician most of the Bohemian Massif was a part of Gondwana (Armorica), collision with Europe during Variscan orogeny in Carboniferous

Středočeská oblast – Barrandien, Železné hory

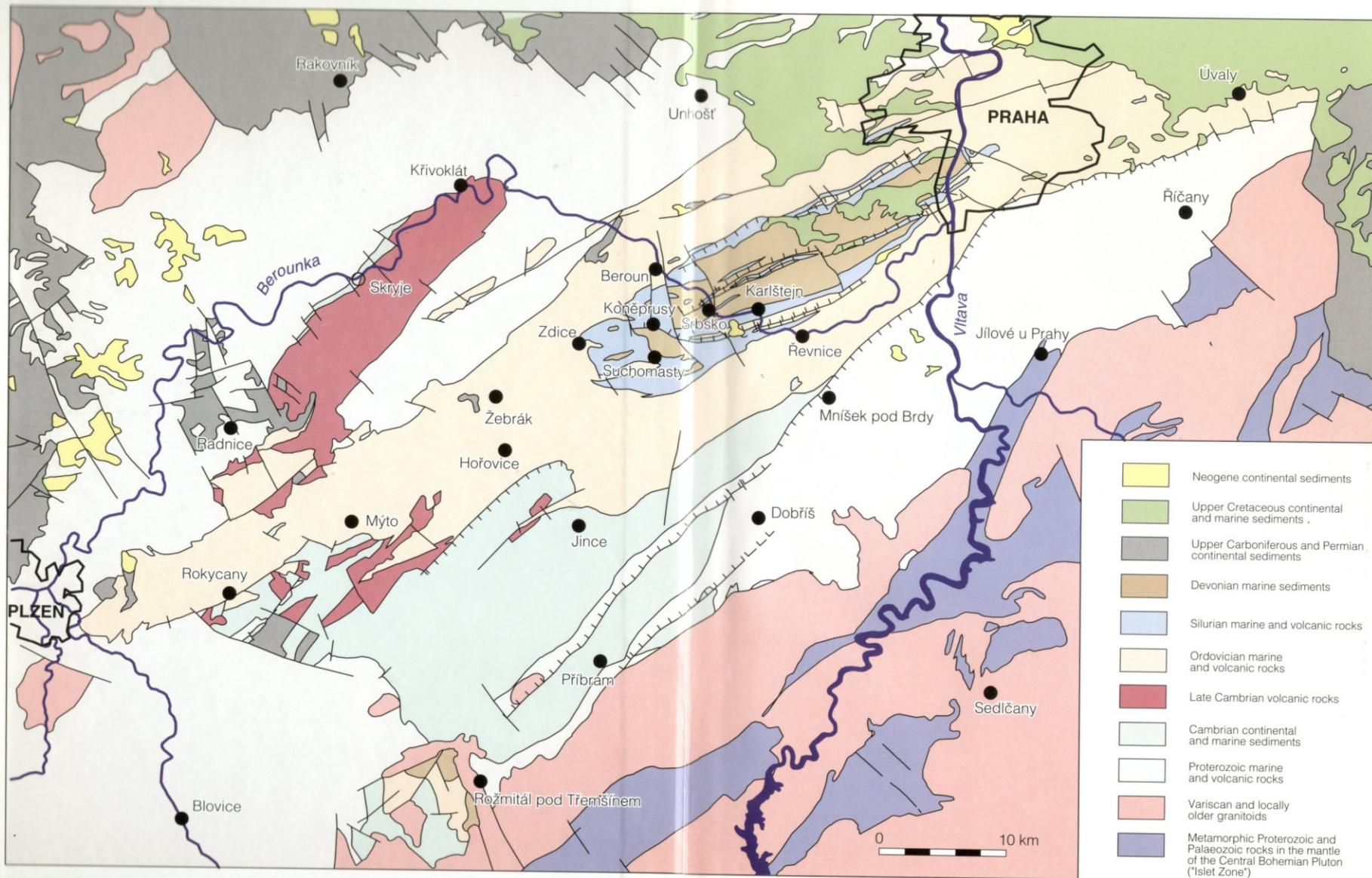
Kambrium – kadomská molasová sedimentace, severní okraj Gondwany, mediterranní subprovincie, příbramsko-jinecká a skryjsko-týřovická Pánev, rožmitálský ostrov

Příbramsko-jinecká pánev – kontinentální sedimentace (aluviální kužely, divočíci řeky, méně lakustrinní sedimenty. Kodymirus vagans. Střední kambrium – jinecké souvrství – hojní trilobiti. Svrchní kambrium – fluvio-lakustrinní sedimenty, kyselá vulkanity strašického pásma

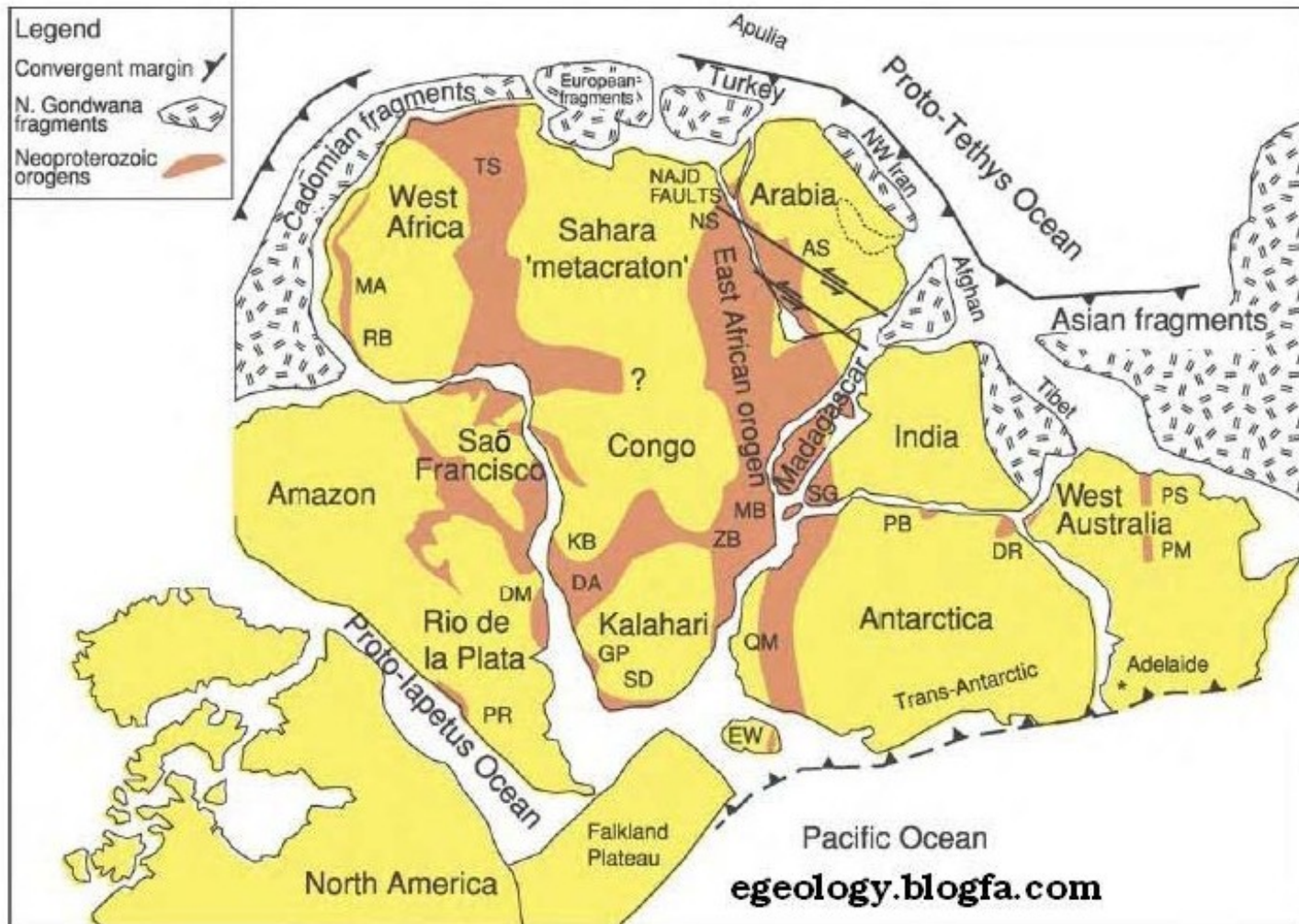
Skryjsko-týřovická pánev – střední kambrium – marinní . Svrchní kambrium – Andesit-ryolitová asociace křivoklátsko-rokycanského pásma

Molasa mocný komplex převážně pískovců a slepenců vzniklých postorogenní erozí pásemného horstva, tj. po skončení jeho vyvrásnění. Molasa se ukládá v orogenní zóně a nasedá na flyš (většinou diskordantně); obsahuje hojný nestabilní minerální materiál a často je sladkovodního původu (někdy obsahuje i uhelné sloje).

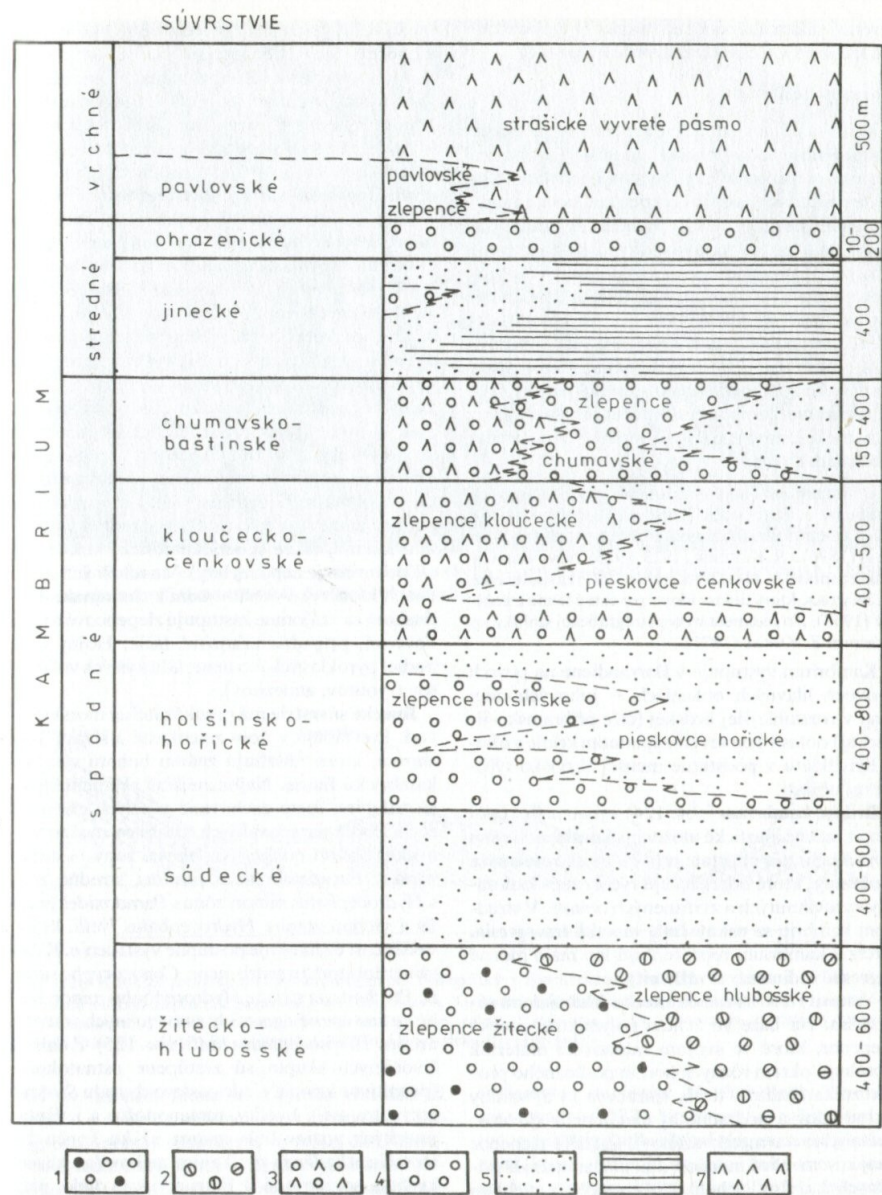

Figure 1 Map of Gondwana at the end of Neoproterozoic time (~540 Ma) showing the general arrangement of Pan African belts. AS, Arabian Shield; BR, Brasiliano; DA, Damara; DM, Dom Feliciano; DR, Denman Darling; EW, Ellsworth Whitmore Mountains; GP, Gariiep; KB, Kaoko; MA, Mauretaniides; MB, Mozambique Belt; NS, Nubian Shield; PM, Peterman Ranges; PB, Pryolz Bay; PR, Pampean Ranges; PS, Paterson; QM, Queen Maud Land; RB, Rokelides; SD, Saldania; SG, Southern Granulite Terrane; TS, Trans Sahara Belt; WB, West Congo; ZB, Zambezi. (Reproduced with permission from Kusky *et al.*, 2003.)

Příbramsko-jinecká pánev –
kontinentální sedimentace (aluviální
kužely,
divočící řeky, méně lakustrinní
sedimenty. *Kodymirus vagans*.
Střední kambrium –
jinecké souvrství – hojní trilobiti.
Svrchní kambrium – fluviolakustrinní
sedimenty,
kyselé vulkanity strašického pásma

Obr. 124. Stratigrafická schéma kambria v brdské oblasti (podľa V. HAVLÍČKA, 1967, 1971).

1 polymiktné sivé a zelenkavé zlepenice, 2 polymiktné a oligomiktné červenkasté zlepenice, 3 zlepenice s tuftickou prímiesou, 4 belavé kremenné zlepenice, 5 pieskovce a droby, 6 prachovcové a ílovité bridlice, 7 vulkanické produkty „porfyrity“

Ellipsocephalus hoffi

Conocoryphe sulzeri

Ptychoparia striata #252
Middle Cambrian, 530 million years old
Jince, Czech Republic

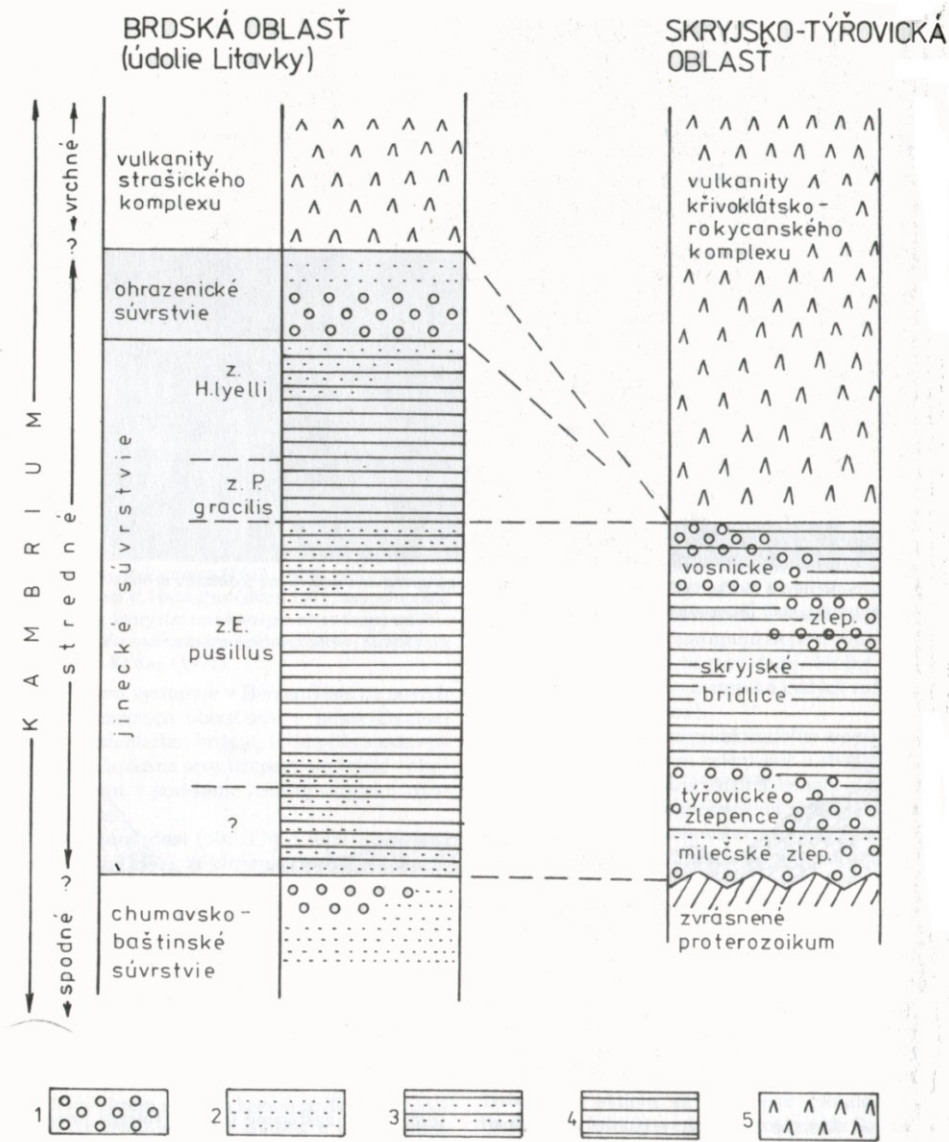

Hydrocephalus minor
Middle Cambrian, 530 million years old
Jince, Czech Republic

Paradoxides gracilis
Middle Cambrian, 530 million years old
Jince, Czech Republic

Skryjsko-týřovická pánev – strední kambrium – marinní . Svrchní kambrium – Andesit-ryolitová asociace krivoklátsko-rokycanského pásma

Obr. 127. Korelácia brdským a skryjsko-týřovickým kambriom v oblasti Barrandienu (upravené podľa V. HAVLÍČKA, 1971).

1 zlepence, 2 pieskovce, 3 prachovce so zvýšeným piesčitým obsahom, 4 prachovce a pelity (sivé a zelenkaté), 5 vulkanické produkty

Sao hirsuta

Sao hirsuta, Middle Cambrian, Skryje

Ordovicko-devonský sedimentační cyklus

Pražská pánev

Ordovik – Selenopeltisová provincie – regionální členění, postupný přesun do nižších zeměpisných šířek během siluru a devonu (tropické pásmo)

Ordovický diabasový vulkanismus – bazická iniciální fáze variského tektonomagmatického cyklu
Silur – bazický až ultrabazický vulkanismus oceánského typu
Devon- ve spodní části doznívání bazaltoidního vulkanismu

Selenopeltis

Ordovik – na kambriu se skrytou a na proterozoiku s úhlovou diskordancí

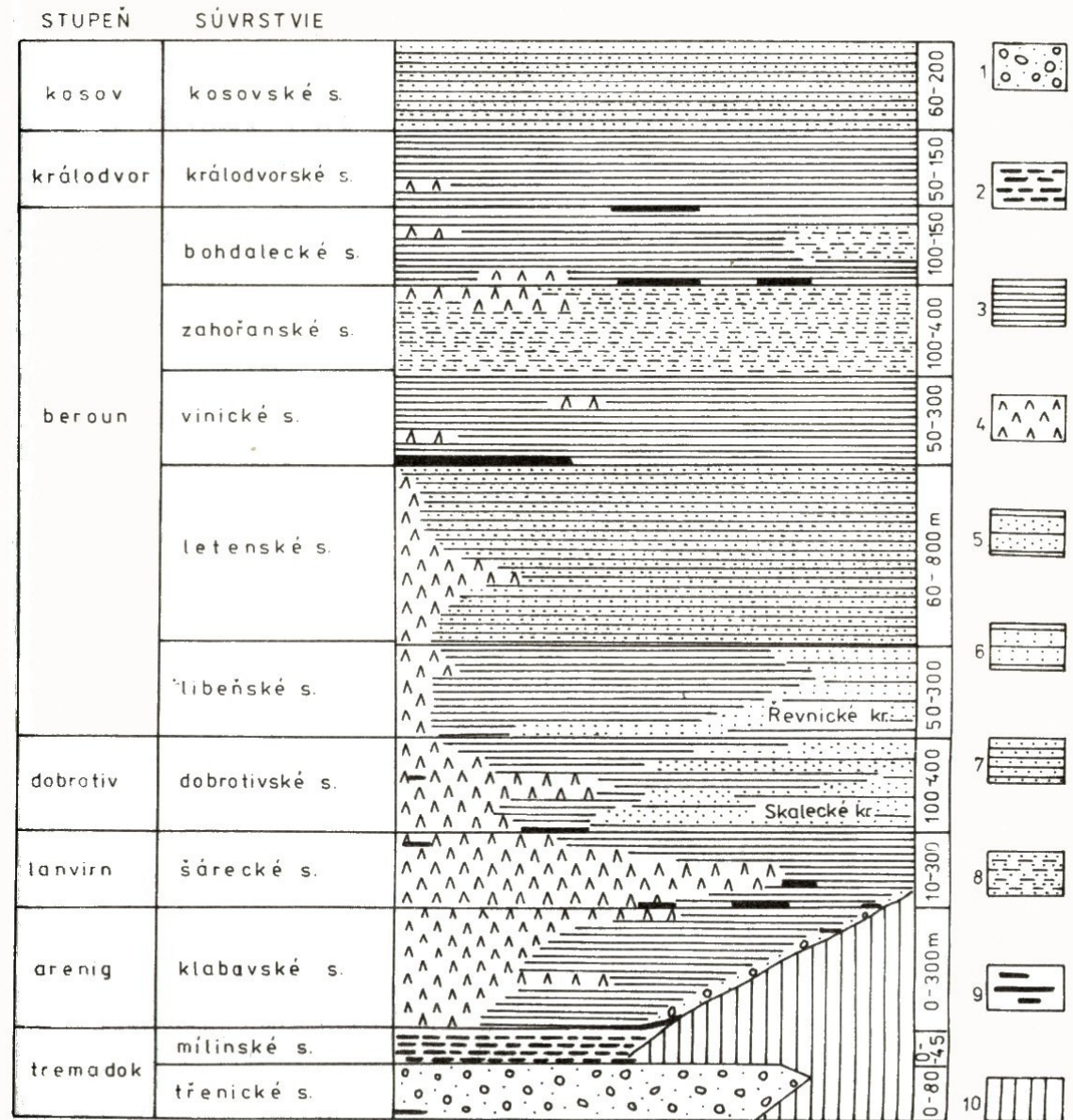
Tremadok – marinní a fluviomarinní pískovce, arkózy a droby, výše silicity

Arenig až spodní beroun – diferenciace, vulkanogenní sedimenty, hlubokomořské facie břidlic a prachovců,

polohy sedimentárních železných rud, mělkovodní křemence

Svrchní ordovik – vulkanity vzácné, břidlice, prachovce, méně droby (letenské s.)

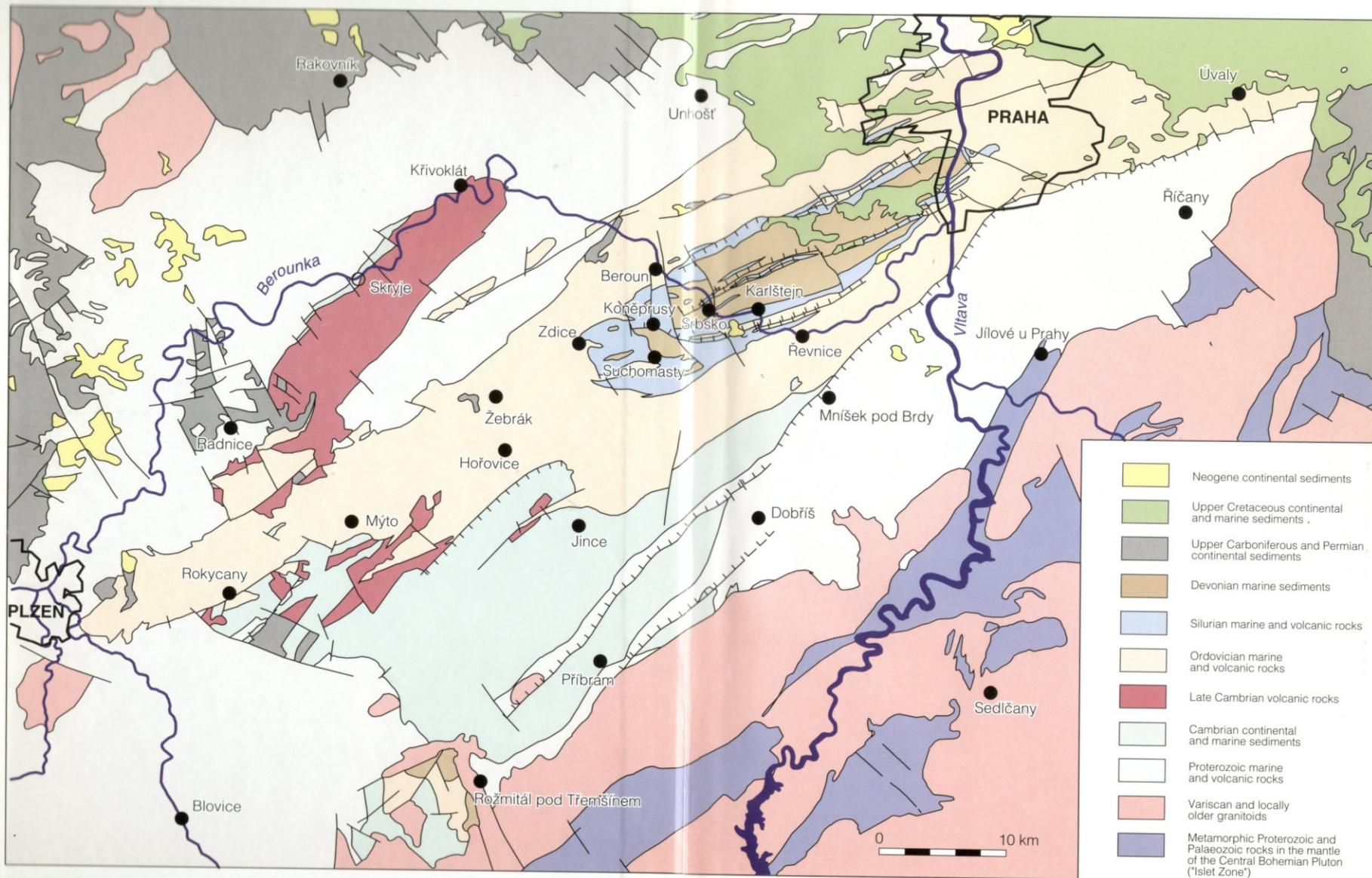
Kosov – hruběji klastické sedimenty (droby a pískovce), dropstony.

Obr. 155. Stratigrafická schéma ordoviku v Barrandieně (podľa V. HAVLÍČKA, 1967).

1 jemnozrnné zlepence, arkózy a pískovce, 2 sedimentárne silicity (rohovce), 3 prachovcové a ílovité bridlice, 4 vulkanické produkty, 5 skalecké křemence, 6 fevnické křemence, 7 droby a pískovce s vložkami prachovcov, 8 prachovce, 9 sedimentárne železné rudy, 10 stratigrafický hiát

Dropstones

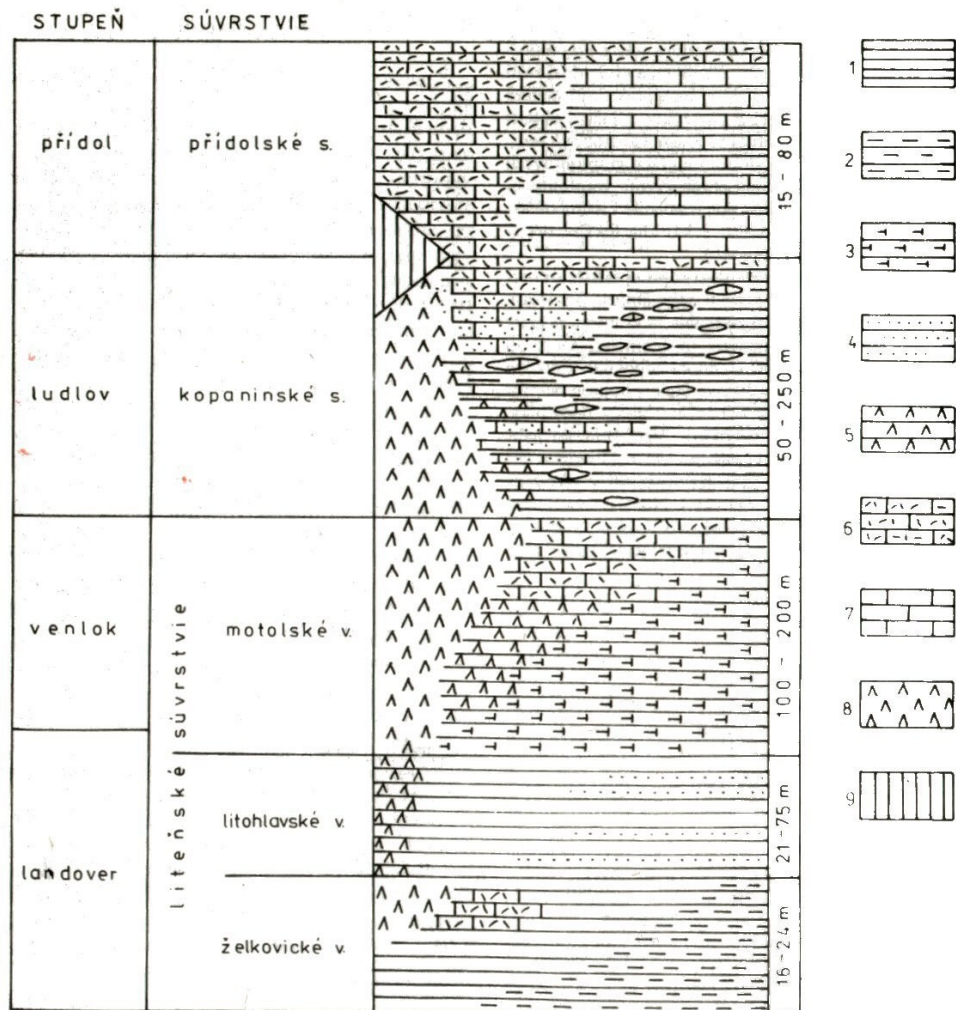
Silur – graptolitové břidlice, vápence, vulkanity.

Llandovery - břidlice.

Wenlock-ludlow – maximum vulkanické aktivity a faciálního rozrůznění, mělkovodní biostromové vápence, ortocerové vápence, graptolitové břidlice.

Přídolí – karbonáty, hranice silur/devon – scyphokrinitový horizont

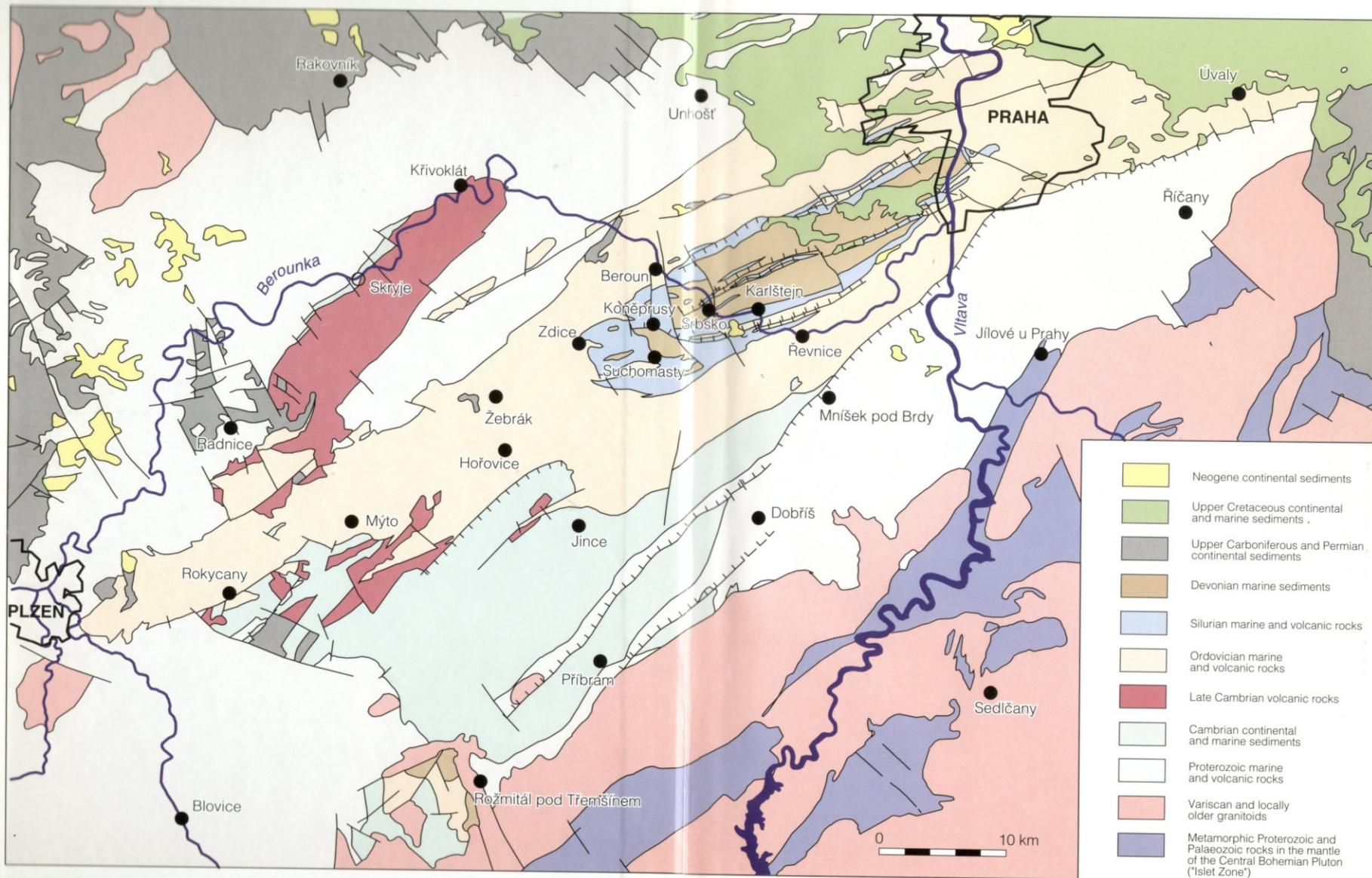
biostroma ploché, vrstevnaté horninové těleso složené ze zbytků karbonátových schránek přisedlých organismů (různé lastury, krinoidové články, koralí aj.).

Obr. 196. Stratigrafická schéma silúru v Barrandiene (podľa R. HORNÉHO, 1962 a J. KRÍŽA, 1980, upravené).

1 bridlice, 2 bridlice so silicími, 3 vápnité bridlice, 4 striedanie čiernych bridlic a zelenkavých ílovcov, 5 tuftické bridlice, 6 biosparitické a biomikritické vápence, 7 mikritické vápence, 8 vulkanické produkty, 9 stratigrafický hiát

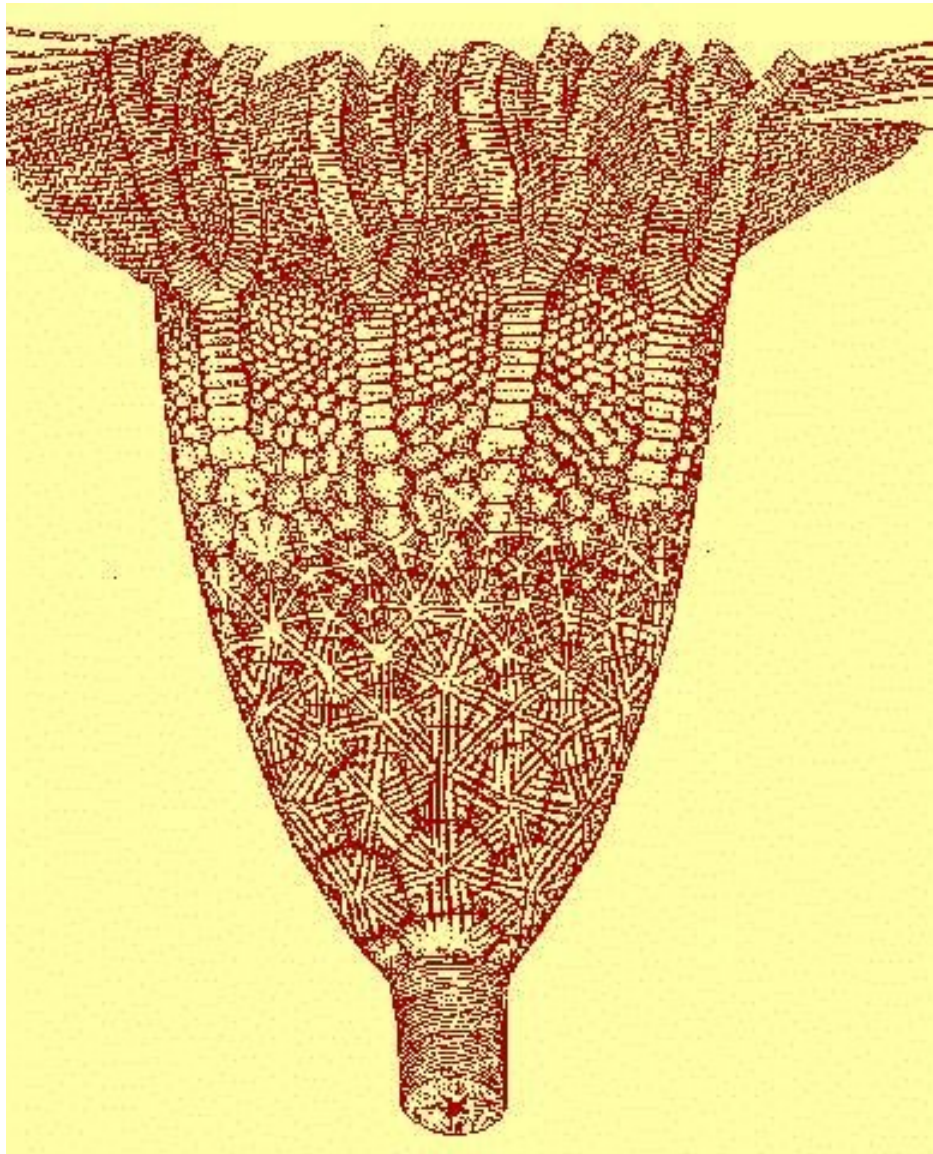
Aulacopleura konincki,

ORTHO CERAS LIMESTONE

Scyphocrinites

Devon – převaha karbonátů

Lochkov – lochkovské souvrství

Prag – maximální faciální diferenciace, koněpruské vápence

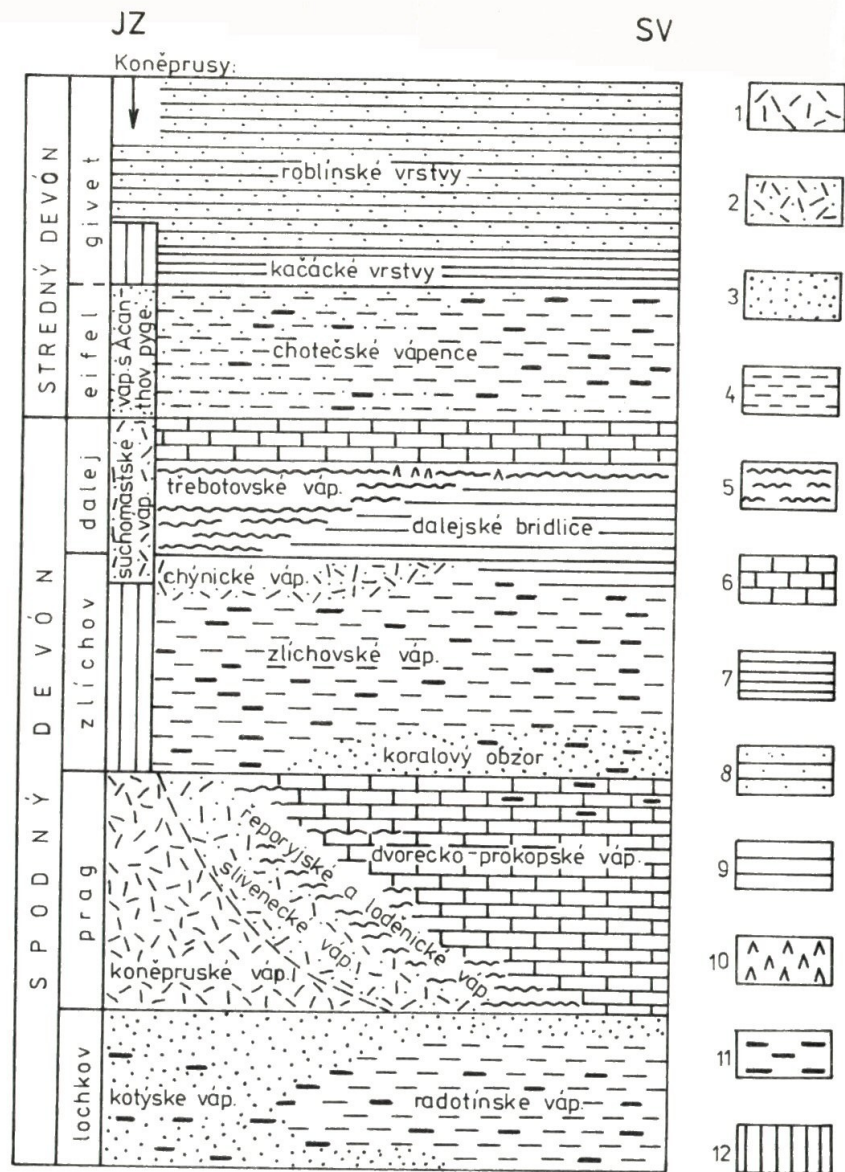
Zlíčov – hlavně hlíznaté vápence

Dalej – dalejské tentakulitové břidlice, vápence

Eifel – bioklastické kalciturbidity, radiolariové rohovce

Eifel/givet – kačácké vrstvy, kačácký anoxický event

Givet – siliciklastické turbidity (variský flyš), nejvýše molasa (Koněprusy)

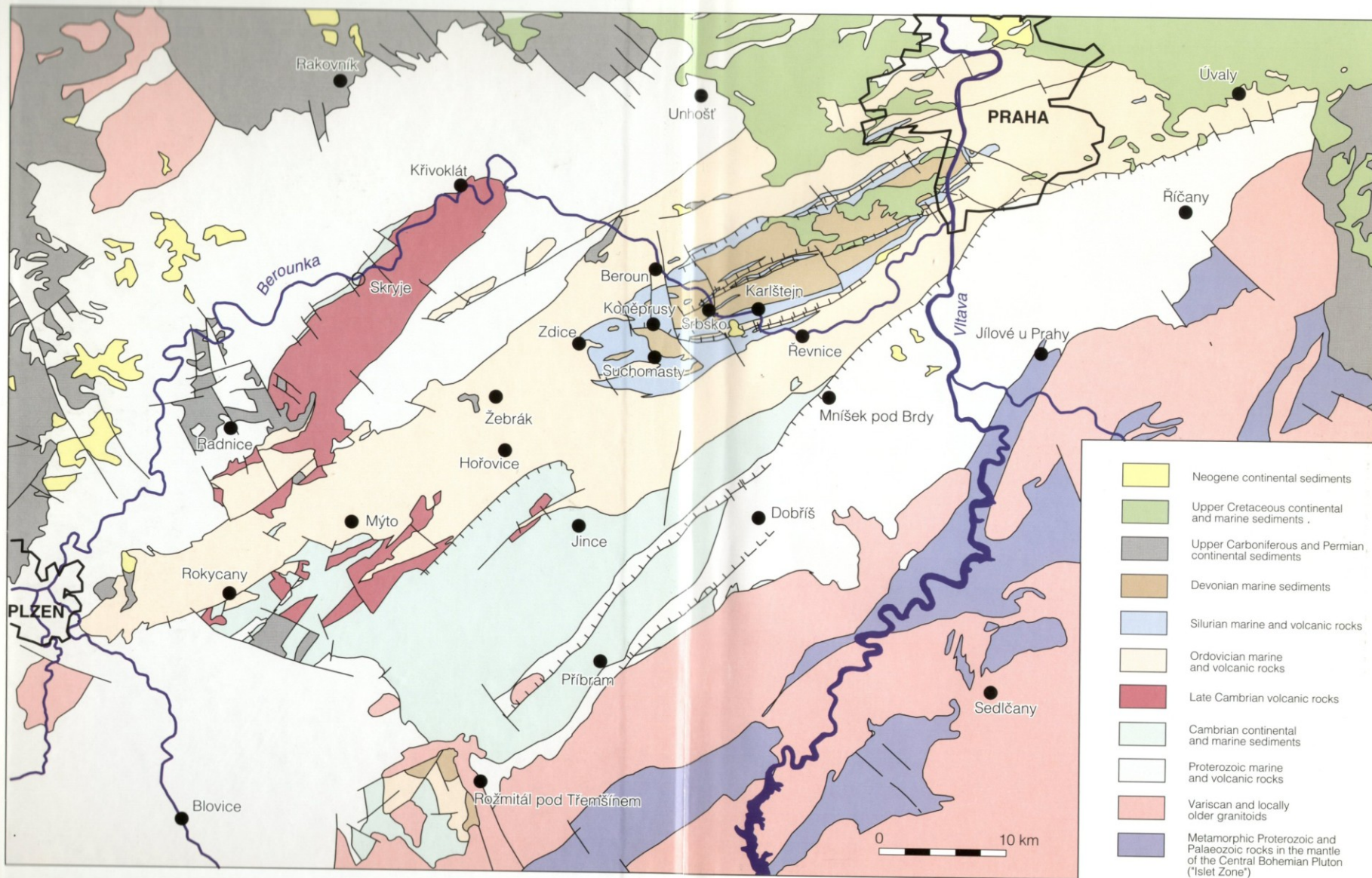
Obr. 234. Stratigrafická schéma devónu v Barrandienu (podľa I. CHLUPÁČA, 1967).

1 belavé a svetlosivé útesové a organodetrítické vápence, 2 červenkasté organodetrítické (krinoidové) vápence, 3 sivé organodetrítické vápence, 4 zreteľne vrstevnaté tmavosivé jemno organodetrítické vápence, 5 červené mikritické hfuznaté vápence, 6 sivé mikritické vápence, 7 tmavosivé vápnité břidlice, 8 flyšoidné ilovito-piesčité sedimenty, 9 zelenkasté až sivé ilovce, 10 vulkanické produkty, 11 výskyty diagenetických rohovcov, 12 stratigrafické hiáty

SVRCHNÍ DEVON		FRASN		FAMEN	
		STŘEDNÍ DEVON		GIVET	srbské s.
STŘEDNÍ DEVON		EIFEL	chotečské s.	akanto- pygové vápence	chotečské vápence
SPODNÍ DEVON		DALEJ	dalejsko - třebotovské s.	sucho- mastské vápence	třebotovské vápence dalejské břidlice
SPODNÍ DEVON		ZLÍCHOV	zlíchovské s.		chýnické vápence zlíchovské vápence korálový obzor
SPODNÍ DEVON		PRAG	pražské s.	Váp. koněpruské	slivenecké, vinařické Váp. řeporyjské, loděnické Váp. dvorecko- prokopské
SPODNÍ DEVON		LOCHKOV	lochkovské s.	kotýské vápence	radotínské vápence

Obr. 45. Litostratigrafická tabulka Barrandienu v devonu (upraveno podle Mišík et al., 1985).

Phacops

DEVONIAN

Reedops

Odontochile

Tentaculites

Tentaculite shales

Moravskoslezská oblast

Brunovistulikum – přinejmenším od kambria součástí Evropy

Sedimentární pokryv brunovistulika

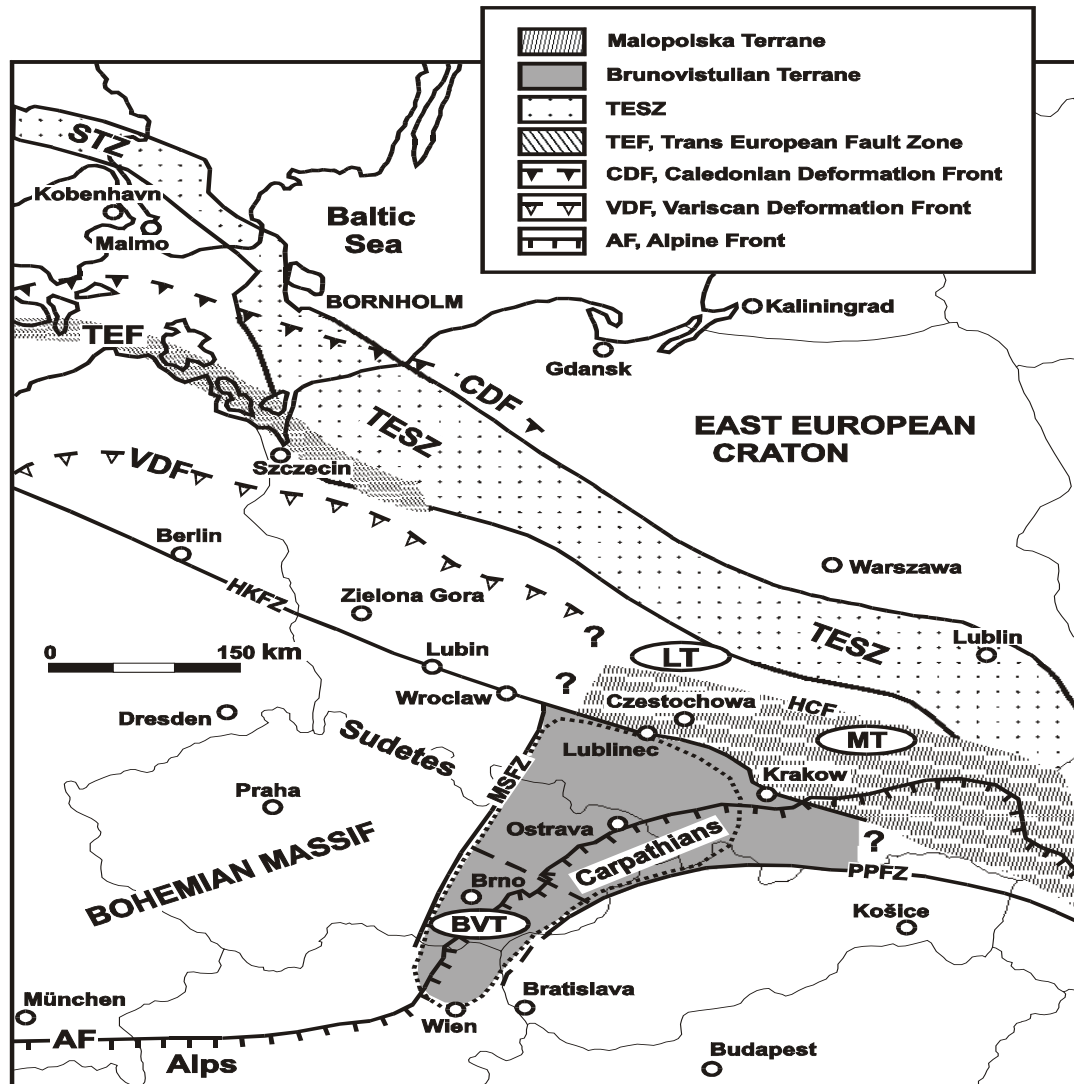
Spodní kambrium – mělkovodní mořské sedimenty, vrty jv od Brna

Silur – zasypaná štola u Stínavy, graptolitové a vápnité břidlice.

Devon – největší rozšíření ze spodního paleozoika

Devon –vývoj drahanský (pánevní), ludmírovský (přechodný) a vývoj Moravského krasu

Paleogeografické schéma spodního karbonu udávající předpokládanou pozici jednotlivých teránů

SPODNÍ DEVON

brunovistulikum

lugodanubikum

Rheický oceán

počáteční fáze riftingu - bazální klastika

STŘEDNÍ DEVON

drahansko-hornobenešovská
pánev

ludmírovská pánev

pánev Moravského krasu

SVRCHNÍ DEVON

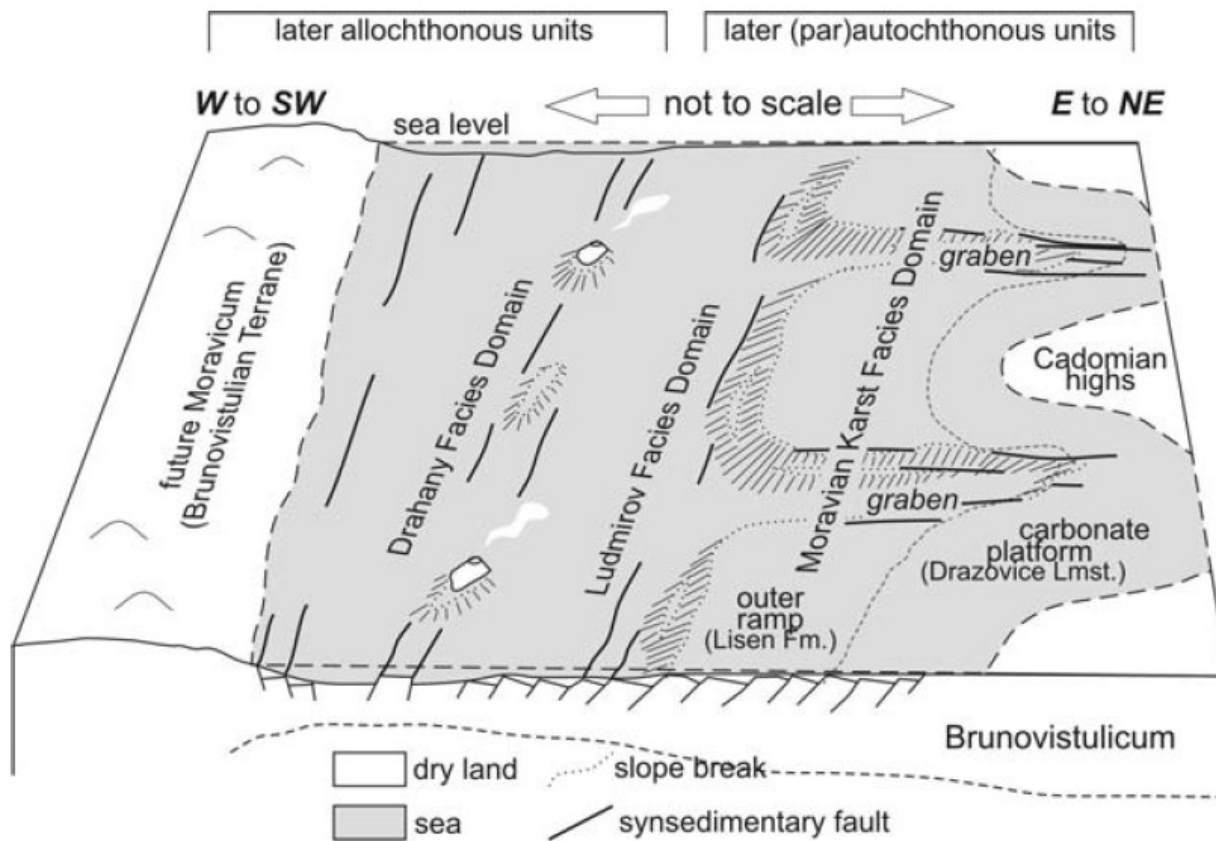
mírovský flyš

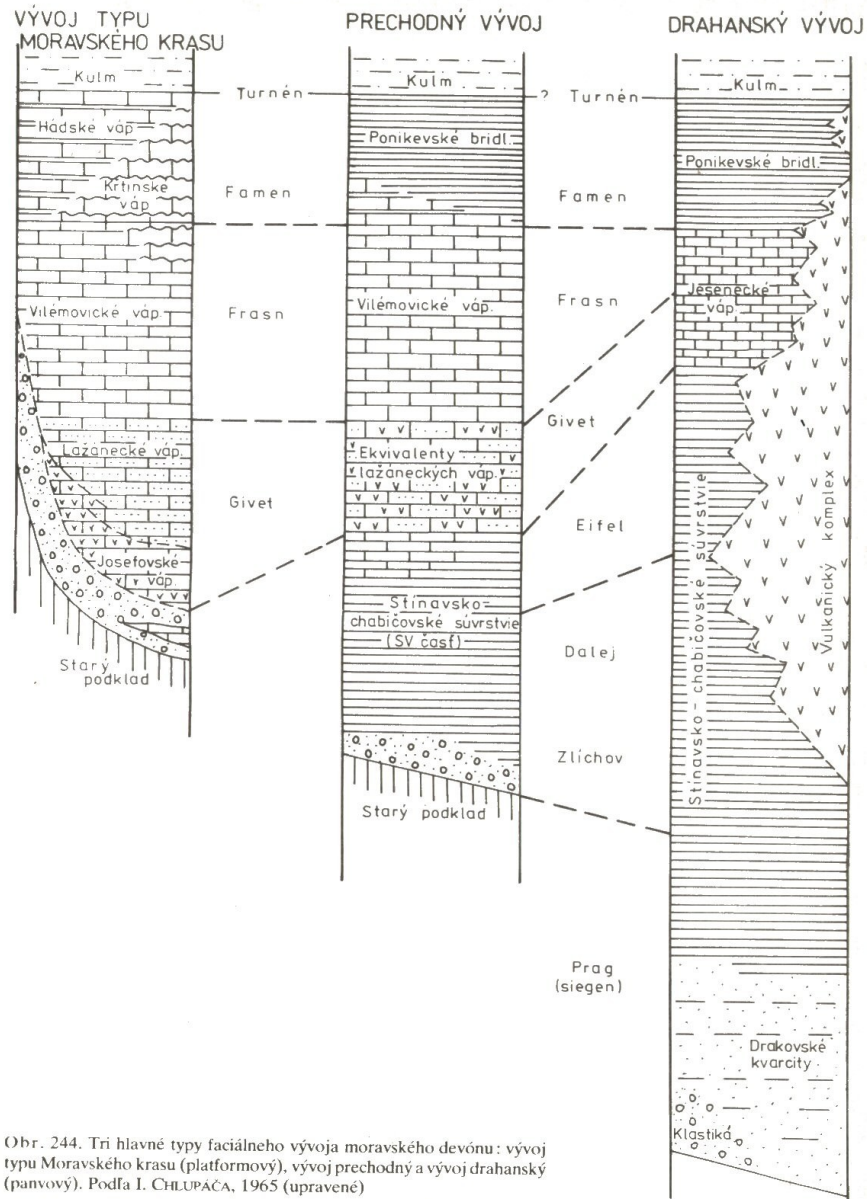
Obr. 47. Model vývoje devonských transtenzních pánví na brunovistulickém jižním okraji Laurusie.

Devon

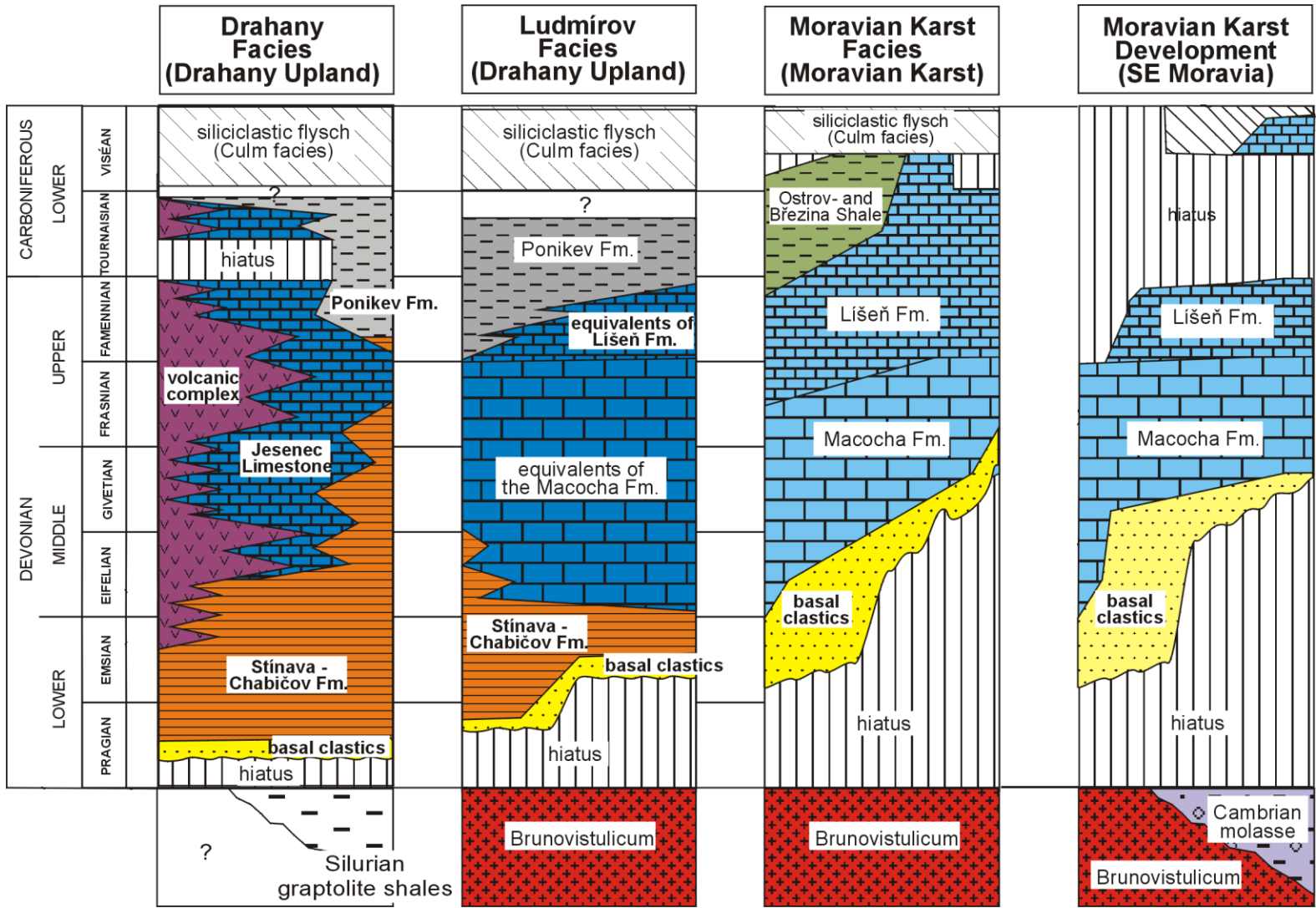
Faciální rozrůznění do 3 hlavních vývojų

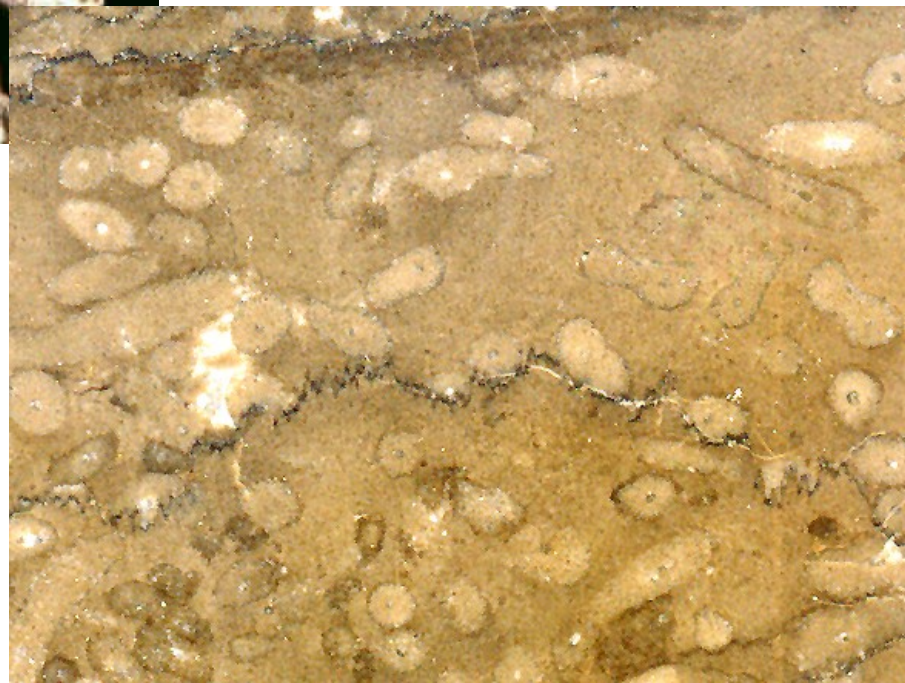
Obr. 244. Tri hlavné typy faciálneho vývoja moravského devónu: vývoj typu Moravského krasu (platformový), vývoj prechodný a vývoj drahanovský (panový). Podľa I. CHLUPAČA, 1965 (upravené)

Amphipora ramosa

Bornhardtina

10 mm

Clymenia

Clymenia

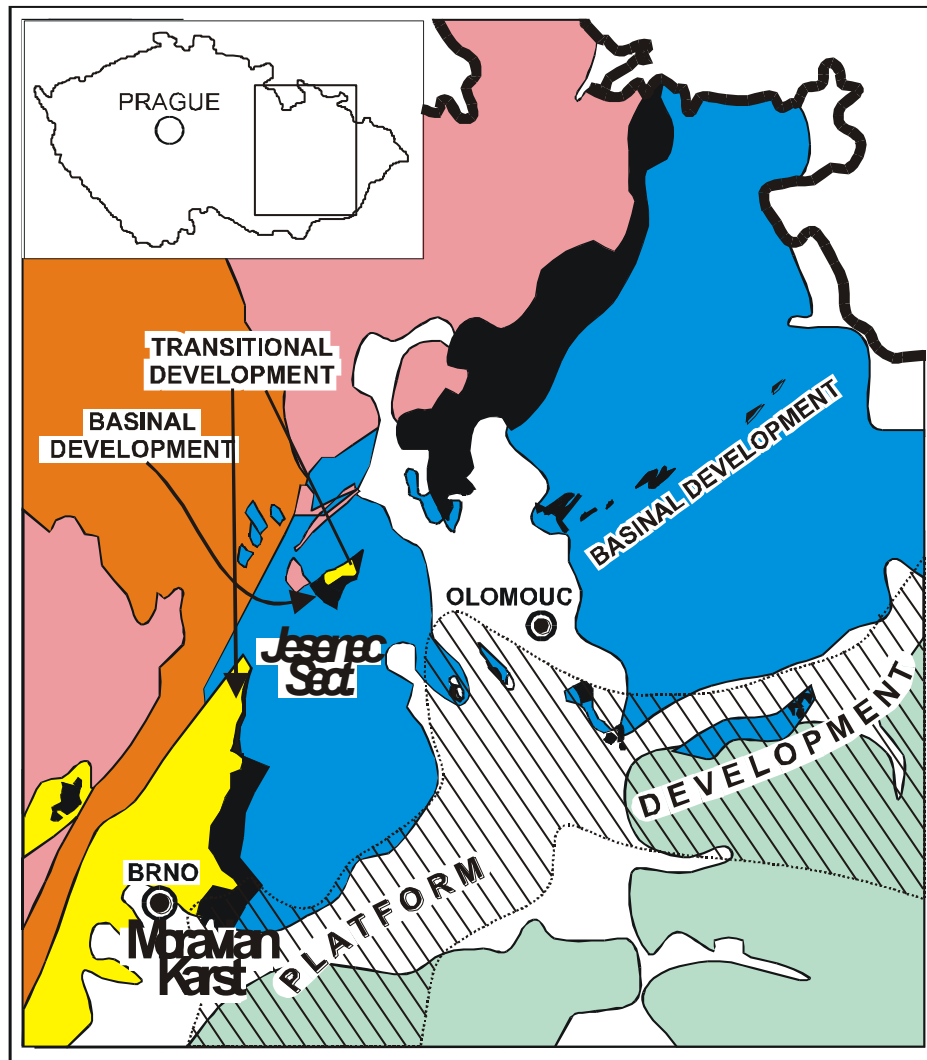

Nanicella

Palmatolepis

LEGEND:

- Brunovistulian terrane (Laurussian basement)
- Variscan crystalline rocks
- Devonian - Lower Carboniferous pre-flysch rocks
- Lower Carboniferous flysch (Culm facies)
- Permian - Cretaceous sedimentary cover

- Western Carpathian flysch
- Neogene - Quaternary cover
- Hypothetical subsurface limit of Platform Development
- 1 Section locations
- Major city

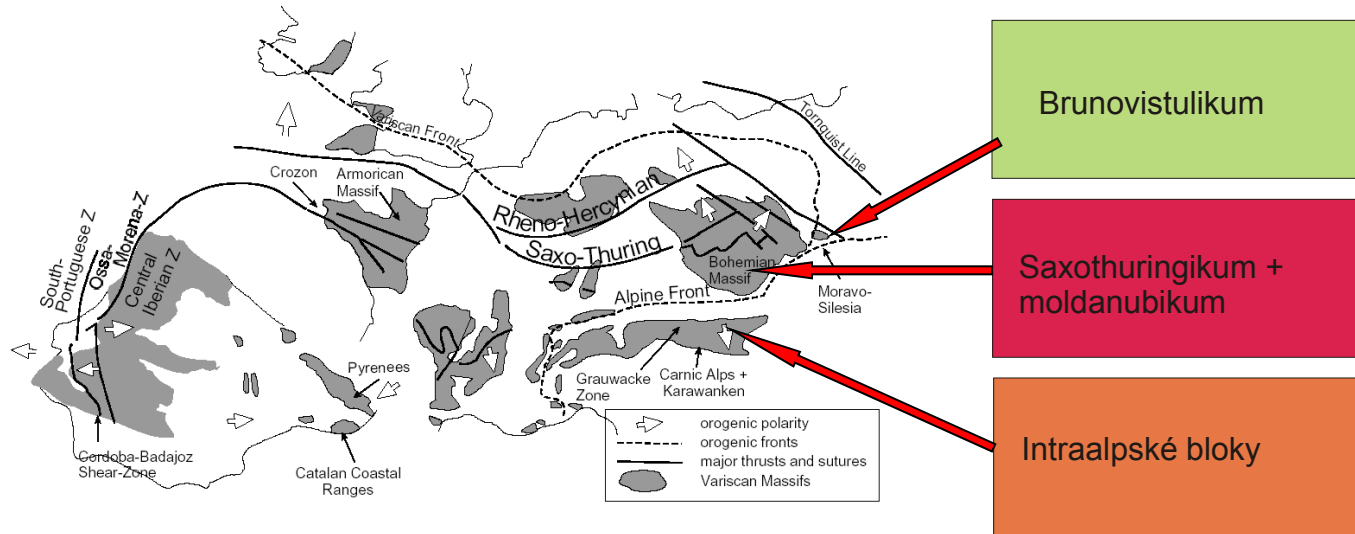
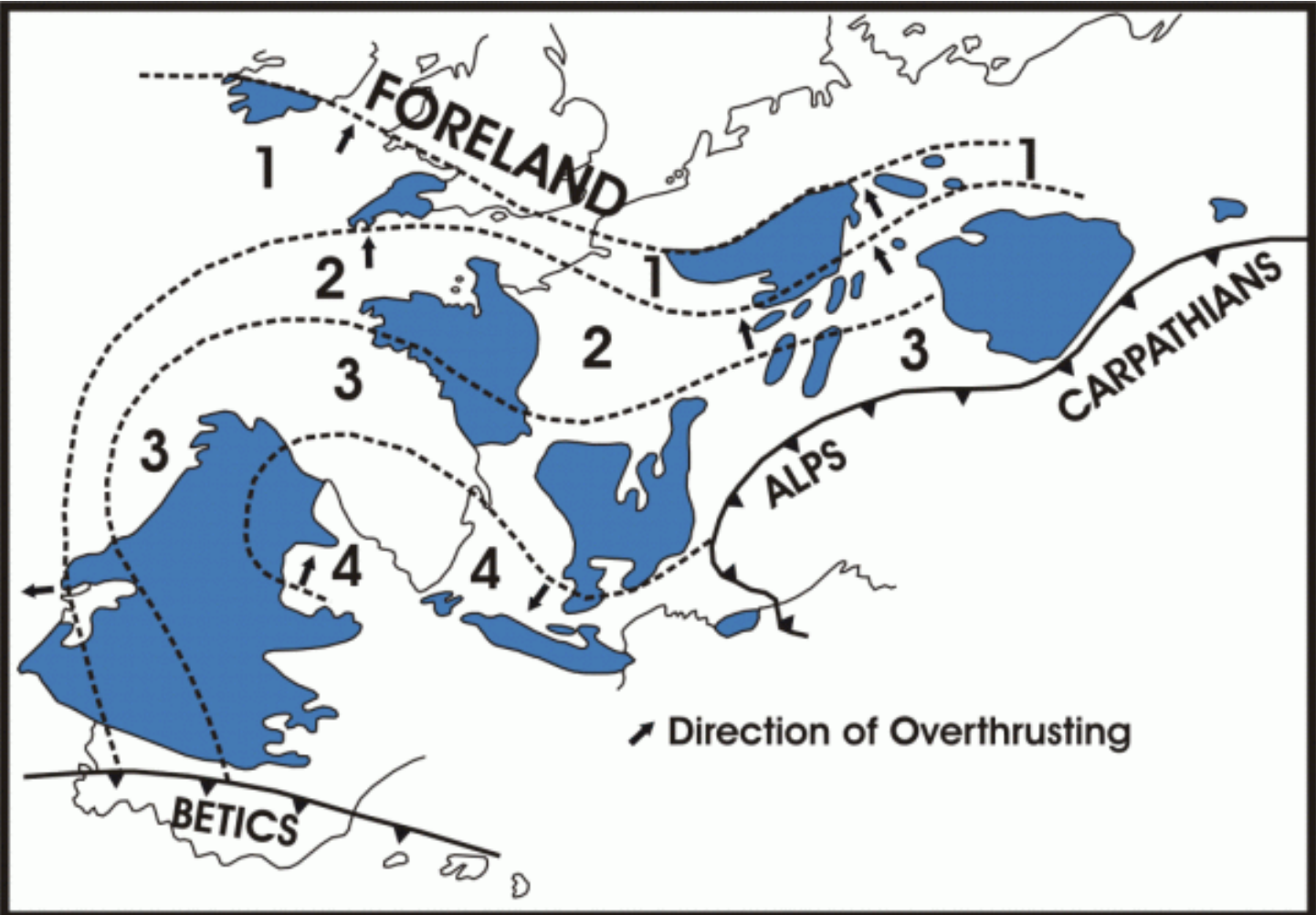

Figure 2: Main structural elements of the European Variscan fold belt.

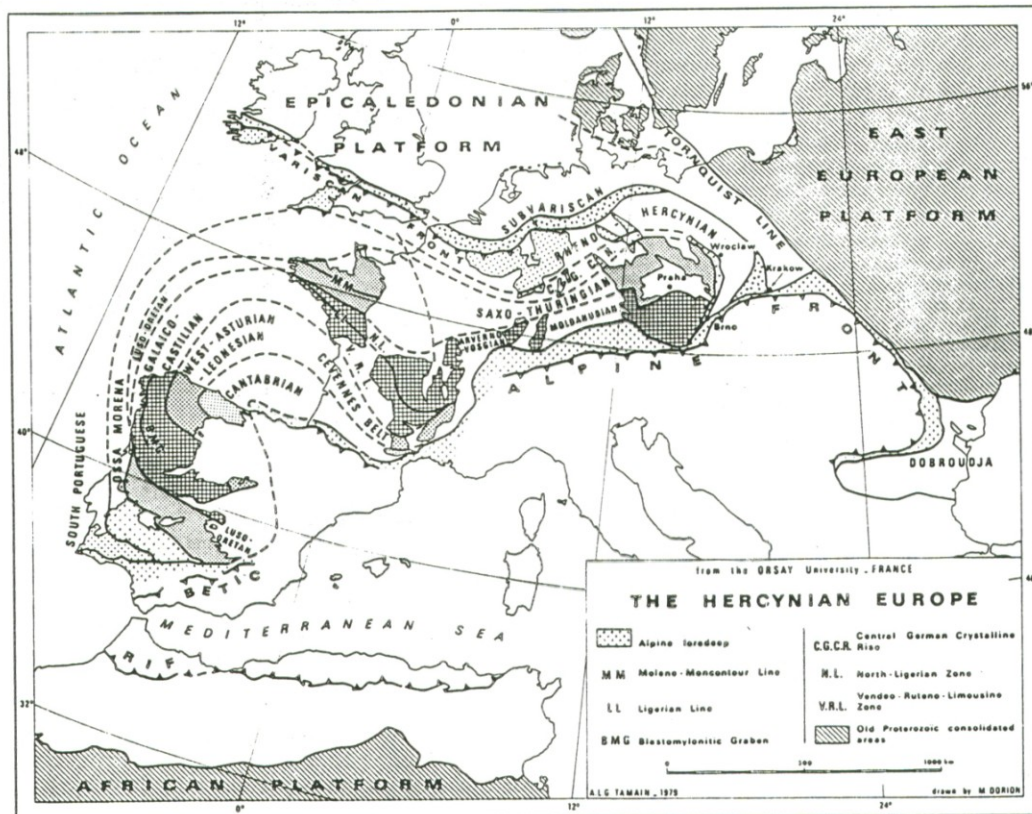

Figure 1. Map showing major zones of the Hercynian in Europe.

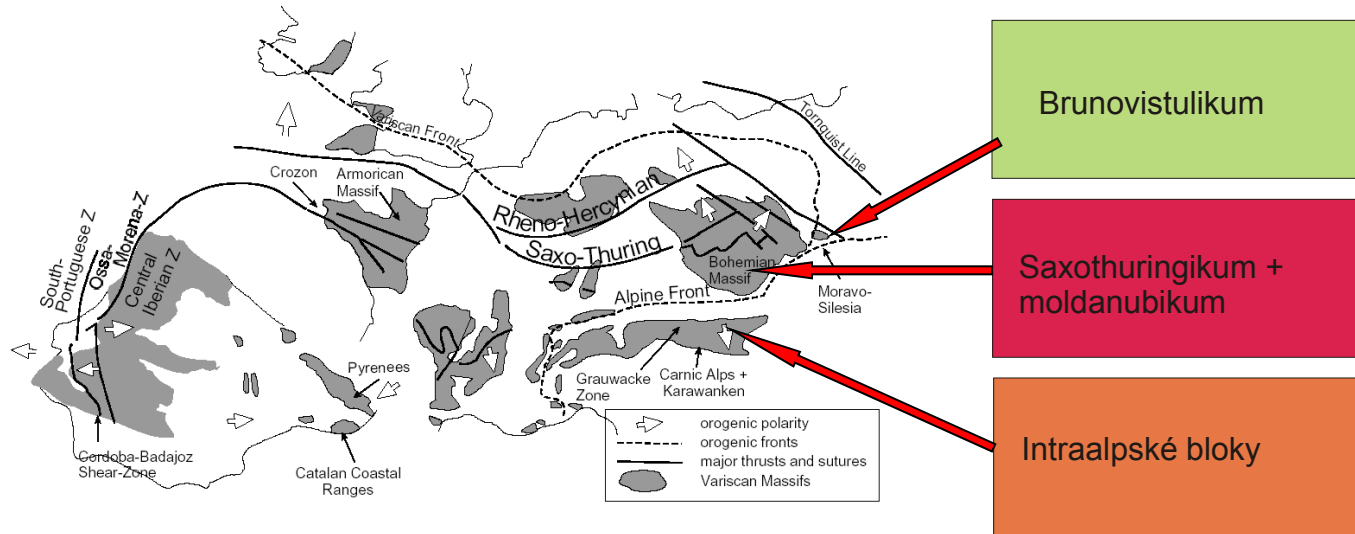

Figure 2: Main structural elements of the European Variscan fold belt.